

M. Ant. Mvreti Variarvm Lectionvm Libri XV

Muret, Marc-Antoine

Antverpiæ, M. D. LXXXVI.

Cap. 18. Ciceronis è Lucullo correctus & declaratus locus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70864](#)

comes, qui quibus maximè in locis societate, & vi-
bus, & mutua defensione opus est, ibi potissimum fa-
giens consilium sibi comitem derelinquit. Ita sen-
Theodorus: cuius liber cum adhuc diuulgatus no-
sit, iudicauit, si haec ex eo pauca describerem, non ma-
lam me à studiosis Gratiam initurum. Sed Pluta-
chus in Lysandro hoc ipsum narrans, Theopompus
hunc comicum vocat.

Ciceronis è Lucullo correctus & declaratus locus.

CAPVT XVIII.

EXPERIRI libet, ecquid opera mea corrigi pos-
sit locus quidam è Ciceronis Lucullo, quem cum
depravatum esse constaret, existiterunt etiam alii, qui
emendare vellent: sed eos, quod petebant, affectu
non puto. habetur autem ibi sermo de iis qui ab in-
eunte adolescentia ita se alicui disciplinæ philosopho-
rum addixerant, ut eius omnia placita ac decreta lo-
querentur: & ut Ulysses Homericus ait, solùm Tim-
siā apud inferos sapere, ceteros οὐδὲν αἴσαν, ita ipsi
qui ex eadem essent hæresi, iis veritatem patere solū
ceteros omnis vagari temerè, & huc illuc à vero au-
ferri iudicarent. negat autem id eos statuere potuisse
non enim aliorum cognouisse rationes: ut, omnibus
diligenter examinatis ac persensis, constituerent, qui
tandem vna cunctæ aliæ præponderarentur. Scitur
autem est illud, siue ἀπόδειον est, siue, ut creditur, φέ-
ροντες: Μηδὲ δίκων δικάσθη, τοιγά μεροῖν μετ' αἰση.
id igitur non fecisse ipsos; sed infirmissimo tempore
aetatis, aut obsecutos amico cuidam, aut vna aliquem
quem primū audierent, oratione captos, de rebus
incognitis iudicasse, & ad quamcumque disciplinam
quasi tempestate delati essent, ad eam tamquam ad

saxum, adhæsse. Porrò eandem stultitiam eleganter exagitauit Lucianus in dialogo qui *adipescorū* inscribitur. & multò grauius Origenes lib. primo *xii*. Sed Cicero (eius enim causa hæc suscep̄ta & instituta oratio est) ita hac de re loquitur: *Nam quod dicunt, omnia se credere ei quem iudicent fuisse sapientem: probare, si id ipsum rudes & indocti iudicare potuissent.* statuere enim, qui sit sapiens, vel maximè videtur esse sapientis. sed ut potuerunt, omnibus rebus auditis, cognitis etiam reliquorum sententiis, iudicauerunt: aut re semel audita, ad unius se auctoritatem contulerunt. Ex his problemis verbis cùm appareret, aut nullam sententiam effici, aut eam, quæ quodam modo cum ipsius Ciceronis mente pugnaret: visum est homini eruditissimo, & alioqui in sanandis eiusmodi vulneribus feliçissimo, ita legi debere. *Sed ut potuerunt, omnibus rebus auditis, cognitis etiam reliquorum sententiis, iudicare: ita, re semel audita, ad unius se auctoritatem contulerunt:* quam ego correctionem eo probare deterreor; quod Cicero, si ita legamus, fateri videbitur eos tanta de re iudicare potuisse; si omnium sententias audiissent, ut rudes & indocti erant. non igitur poterant, ne auditis quidem & cognitis omnium sententiis, iudices idonei esse. Quocirca alio modo corrigendum arbitror: nempe ita, ut pro potuerunt, legamus potuerint: pro illo aut, substituimus, non ita, sed *an*: totam autem comprehensionem interrogando efferamus, ad hunc modum: *Sed, ut potuerint: omnibus rebus auditis, cognitis etiam reliquorum sententiis iudicarunt, an, re semel audita, ad unius se auctoritatem contulerunt?* Ita enim duobus modis eorum iudicium reprehendetur: quod neq; iudicare potuerunt, cùm rudes & indocti essent: & ut eos potuisse demus (ea enim vis inest in his

M 3

verbis

Muret.
Lectiones
LII

verbis, ut potuerint) non tamen cognoverunt omnium sententias: sed indicta causa condemnatis aliis, viuis auctoritatem sunt fecuti. de rebus autem neque auditis sive cognitis recte iudicare nemo quamlibet sapiens possit.

Ciceronis locus ex Isocrate, ut videtur, imitatus.

CAPUT XIX.

ISOCRATES cum Euagoræ laudationem ad Nicoclem eius filium mitteret, principio usus est pereleganti, valdeque ad ornandum ac commendandum in unus suum accommodato. putare enim sedixit, si quis eorum quæ hic fiunt, sensus ad mortuos perueniret, nihil posse ipsi Euagoræ accidere optatus, quam ut res ab ipso præclarè ac fortiter gesta eloquentis alicuius hominis voce, ut ipsarum dignitas posceret, celebrarentur. non erat autem dubium, quin plurimi facturus esset filius id, quod ipsi patri, de quo omnibus modis ornando cogitabat, probatum iri cestimaret. per bono igitur, perque apposito argumento usus est rhetor ille, cum, cuius laudes oratione sua complexurus erat, cius ipsius ea de re, quatenus licet, iudicium ac sententiam protulit. Vedit id, qui Isocratis libros diu in deliciis habuerat, multaque de floribus illius corollas sibi texuerat; Tullius, itaque cum in senatu ageretur de Ser. Sulpicij statua; quam pedestrem statui oportere censeret: eandem illam Isocrateam rationem adhibuit: ut non immerito credi possit, cum Isocratis locum ipsi tum in mentem fuisse. Vtriusque verba ponam, ut conferre licet. Isocrates, ἵνος αὖν Εὐαγόρας, εἴ τις δέιν παρεδόνοι, οὐδὲ οὐδεὶς παρεπένθει, διμερῶς μὲν παρέδειται, καὶ ταῦτα, καὶ ταῦτα ὀργάνωται πλεύτεροι αὐτὸς ἔπει.